

Onderzoeksprogramma 2014

Colofon

De Rekenkamer Oost-Nederland is een onafhankelijk orgaan dat onderzoek doet naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het gevoerde bestuur van de provincies Gelderland en Overijssel.

De bestuursleden van de Rekenkamer zijn: de heer drs. M.M.S. Mekel (voorzitter), de heer drs. R.S. de Heus EMIA RO (plv. voorzitter) en mevrouw mr. Th.O.J. Lucardie. De secretaris-directeur is de heer drs. C.F.M. Bruggink RO.

Rekenkamer Oost-Nederland
Achter de Muren Zandpoort 6
7411 GE Deventer
Telefoon: 0570 – 66 58 00
info@rekenkameroost.nl
www.rekenkameroost.nl
Twitter: @RekenkamerOost

Onderzoeksprogramma 2014

Deventer, januari 2014

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Totstandkoming onderzoeksprogramma	4
	2.1 Procesverloop	4
	2.2 Uitgangspunten.....	5
	2.3 Innovatie	6
3	Onderzoeksprogramma 2014	9
	3.1 De effecten van social return (Gelderland en Overijssel)	10
	3.2 Externe inhuur (Overijssel).....	10
	3.3 Effectiviteit maatregelen tegengaan discrepanties arbeidsmarkt (Gelderland)	11
	3.4 Follow-up subsidies.....	12
	3.5 Nader te bepalen onderwerp.....	12
	3.6 Overige activiteiten in 2014	14
	Bijlage 1: Groslijst Onderzoeken.....	15
	Bijlage 2: Gepubliceerde Rekenkamer-onderzoeken	16
	Bijlage 3: Planning 2014.....	17

1 Inleiding

De Rekenkamer Oost-Nederland is door Provinciale Staten van de provincies Overijssel en Gelderland opgericht om een bijdrage te leveren aan het versterken van de kaderstellende en controlerende rol van Provinciale Staten. Wij geven hier invulling aan door onderzoek te verrichten en daarover te rapporteren aan Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten. Deze onderzoeken hebben tot doel relevante informatie op te leveren voor de beide Staten waar het gaat om de effectiviteit, efficiency en/of rechtmatigheid van het bestuurlijk handelen. Daarnaast beogen we PS en GS extra inzichten te bieden en zo nodig adviezen te geven die ook voor de ambtelijke organisatie relevant zijn.

3

Onderzoeksprogramma 2014

De Rekenkamer kenmerkt zich door een onafhankelijke positionering ten opzichte van de provincie. De onafhankelijkheid is onder meer gewaarborgd doordat we zelf het onderzoeksprogramma vaststellen. In dit document vindt u het ontwerp onderzoeksprogramma 2014. Beide Staten krijgen de gelegenheid hun zienswijze op het programma te geven. Het bestuur van de Rekenkamer kan op basis van de zienswijzen besluiten het programma aan te passen.

Het onderzoeksprogramma geeft inzicht in welke onderwerpen de Rekenkamer in een jaar agendeert voor onderzoek. We staan open voor ideeën over de onderzoeksprogrammering. Suggesties hiervoor zijn dan ook van harte welkom. Het programma voor 2014 biedt qua opzet voldoende ruimte voor flexibiliteit.

Hoofdstuk 2 gaat in op de totstandkoming van het programma, de uitgangspunten en onze ambities op het gebied van innovatie. In hoofdstuk 3 komt het programma aan bod. In de bijlagen vindt u onder andere de meerjarige groslijst met onderwerpen en de planning van de onderwerpen in 2014.

2 Totstandkoming onderzoeksprogramma

Om tot een goed onderzoeksprogramma te komen, voert de Rekenkamer voorbereidend onderzoek uit. Zorgvuldige en onafhankelijke onderwerpselectie is belangrijk om tot relevante onderwerpen voor de Staten te komen. Ook schenken we veel aandacht aan een scherpe doelstelling, afbakening en onderzoeksontwerp die past bij onze rol. De eerste paragraaf gaat in op de stappen die we hebben gezet richting het voorliggend programma. In paragraaf 2 komen de toegepaste selectiecriteria over het voetlicht. Tot slot tonen we in paragraaf 3 onze innovatie-ambities met als doel de doorwerking van resultaten van Rekenkameronderzoek te optimaliseren.

4

Onderzoeksprogramma 2014

2.1 Procesverloop

Door onder meer deskresearch (begrotingen, jaarverslagen, GS-besluiten, Staten- en commissieverslagen e.d.), het volgen van het nieuws, het bijwonen van commissie- en Statenvergaderingen en het voeren van fractiegesprekken is relevante informatie verzameld die heeft geleid tot een groslijst van onderwerpen. Ook onderzoeksonderwerpen vanuit andere (provinciale) Rekenkamers dienden als bron van informatie.

In het najaar van 2013 hebben we gesprekken gevoerd met bijna alle fracties. Dit draagt in belangrijke mate bij aan een constructief contact en om wensen te inventariseren ten aanzien van mogelijk Rekenkameronderzoek. Deze gesprekken zijn een belangrijke bron voor nieuwe onderzoeksthema's. Wij willen deze werkwijze ook in 2014 continueren.

Het bestuur heeft aan de hand van de criteria de onderzoeksonderwerpen beoordeeld die vanuit de Rekenkamer zelf en vanuit de Statenfracties zijn genoemd. Daaruit is het voorliggende onderzoeksprogramma ontstaan. Evenals voorgaande jaren willen we voldoende flexibiliteit inbouwen om op actuele vraagstukken in te kunnen spelen.

In zowel Gelderland als Overijssel vindt afstemming plaats met de ambtelijke organisatie om mogelijke overlap tussen onderzoeken te voorkomen of daar zo efficiënt mogelijk gebruik van te maken. Ook onderhouden we contacten met diverse andere partijen in en rondom de provinciale omgeving. Wij proberen, waar dat zinvol is, de onderzoeken zo op te zetten en uit te voeren dat de provincies zoveel mogelijk van elkaars ervaringen kunnen leren. Provincie-specifieke onderwerpen of vragen zijn echter ook zeker mogelijk.

Wij bieden burgers, bedrijven, andere overheden en maatschappelijke organisaties de mogelijkheid om signalen of suggesties voor onderzoeken aan te reiken. Onder meer onze site (www.rekenkameroost.nl) kan hiervoor worden gebruikt. Uiteraard worden alle signalen beoordeeld op onder meer relevantie. Daarnaast worden suggesties sterker als zij worden ondersteund door signalen uit andere bronnen.

2.2 Uitgangspunten

De missie van de Rekenkamer is het vertrekpunt voor de programmering.

De Rekenkamer Oost-Nederland (Gelderland en Overijssel) beoogt het bestuurlijk functioneren van de beide provincies te versterken. Dit wil zij bereiken door een bijdrage te leveren aan het:

- *versterken van de controlerende en kaderstellende verantwoordelijkheden van de Provinciale Staten;*
- *verbeteren van het handelen van de provincies;*
- *vergroten van de publieke verantwoording (vertrouwen en transparantie).*

De onderwerpselectie heeft tot doel relevante onderzoeken op te leveren voor in eerste instantie PS. Daarnaast zijn er andere stakeholders die direct of indirect in aanraking komen met het onderzoeksproces of de resultaten van onderzoek. Uiteraard betref het dan Gedeputeerde Staten en de ambtelijk provinciale organisatie maar ook inwoners, bedrijfsleven, andere overheden en maatschappelijke instellingen zijn belangrijk.

Wij hanteren een drietal vertrekpunten om tot een zorgvuldige en relevante programmering te komen:

1. *Een heldere aanleiding*

We willen nog meer dan voorheen onderzoeken oppakken waarbij zonder meer helder is dat de onderzoekresultaten van belang zijn voor de Staten. Dat betekent dat er vanuit de inhoud heldere signalen moeten zijn die Rekenkameronderzoek oppoortuun maken. Dit kunnen risico's zijn die spelen of mogelijk aan de orde zijn binnen een bepaald beleidsveld of thematiek. De signalen komen hoofdzakelijk uit de Staten zelf (zie 2) maar ook GS, burgers, media en andere overheden en Rekenkamers of een combinatie hiervan kunnen signalen afgeven.

2. *Onderzoeksverzoeken van PS*

We willen ons vooral richten op specifieke verzoeken tot onderzoek vanuit de Staten en daar zo snel mogelijk op in spelen. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat lopende onderzoekstrajecten tijdelijk worden stopgezet om capaciteit hiervoor vrij te maken. Een andere implicatie hiervan is dat er meer onderzoek alleen voor de provincie Overijssel of alleen voor de provincie Gelderland wordt uitgevoerd. De Rekenkamer wil in dit proces de Staten van nabij blijven volgen zodat signalen snel door ons opgepakt kunnen worden. Het bovenstaande staat onze onafhankelijkheid niet in de weg en we zullen dan ook onze eigen afwegingen blijven maken. Ook kan het zo zijn dat binnen de Staten verschillende opvattingen leven over nut en noodzaak van een specifiek Rekenkameronderzoek waardoor eigen keuzes noodzakelijk blijven. Daarmee doen we ook recht aan onze positionering ten opzichte van het provinciaal bestuur.

3. *Focus op effectiviteit en efficiency*

Hier heeft de Rekenkamer al belangrijke stappen gezet en deze willen we doorzetten omdat het zicht op doelbereiking, eventueel in combinatie met de aangewende middelen, maatschappelijk en politiek relevant zijn. Rechtmatigheid zal echter, zeker bij duidelijke signalen, onderdeel kunnen blijven uitmaken van onze onderzoeken. Ook ex ante onderzoek (vooruit kijken) is daarbij een mogelijkheid die we waar nodig en passend binnen onze taak kunnen toepassen.

Om vervolgens tot een prioritering te komen gebruiken we de volgende selectiecriteria:

1. Is het onderwerp een prioriteit binnen het provinciale beleid?
2. Is er sprake van een groot maatschappelijk belang?
3. Is er sprake van een groot financieel belang?
4. Is er sprake van risico's voor de doelmatigheid, doeltreffendheid of rechtmatigheid?
5. Is het onderwerp niet onlangs onderzocht door anderen (GS artikel 217a, de accountant, een onderzoeksbureau etc.)?
6. Is de Rekenkamer in het bijzonder geschikt om onderzoek te doen naar het onderwerp op basis van haar bevoegdheden, kennis of vaardigheden?
7. Is er voldoende variatie in de onderwerpen die de Rekenkamer in één jaar en over de jaren heen onderzoekt?

2.3 Innovatie

Innovatie blijft voor ons belangrijk. Daarbij gaat het ons altijd om het doel namelijk om de doorwerking van rapporten te maximaliseren. Gelet op de aanbevelingen in de evaluatie van de Rekenkamer in 2013 gaan we hier mee door. Speerpunten zijn:

1. een scherpere focus in dialoog met PS (aanbeveling 1);
2. zo concreet en scherp mogelijke aanbevelingen (aanbeveling 2);
3. compacter en op alternatieve wijze rapporteren.

Ad. 1 Scherpere focus in dialoog met PS

Meer focus geeft meer afbakening in de aanpak van het onderzoek (wat nemen we wel en vooral ook niet onder de loep). Gezien het diverse wensenpalet van fracties en andere belanghebbenden kan dit wellicht soms knellen. Om dit zo veel mogelijk te voorkomen blijven we aan de voorkant, zowel bestuurlijk als ambtelijk, duidelijk communiceren om zo de *“verwachtingen omtrent diepgang en reikwijdte van het onderzoek zoveel mogelijk te managen”* (aanbeveling 1). Wij ondersteunen volledig de toevoeging dat de dialoog Statenbreed wordt gevoerd. Wij verstaan dat zo dat alle fracties de mogelijkheid wordt geboden om de dialoog met de Rekenkamer aan te gaan over focus en onderzoeks aanpak. Het is aan de fracties om te kiezen wie participeert.

Ad 2. Zo concreet en scherp mogelijke aanbevelingen

In de evaluatie '13 werd dit als volgt gemotiveerd: *“Dit biedt PS (en GS) meer houvast om te sturen op de opvolging van die aanbevelingen en kan PS beter in stelling brengen voor het uitvoeren van hun controlerende taak”*. Wij gaan dit oppakken en willen ook in dialoog met de fracties om zo meer duidelijkheid te krijgen waar verbetering noodzakelijk is.

De aanpak is veelal gericht op een analyse waaruit positieve aspecten en verbeterpunten naar voren komen. Verbeterpunten kunnen op diverse manieren worden bereikt. Welke daarvan de beste is, is veelal geen onderdeel van het onderzoek. De te maken keuzes zijn dan vaak voor de politiek (PS/GS) of het ambtelijk apparaat. Wij willen niet op deze zetels en/of stoelen gaan zitten. Deze nuance laat onverlet dat besluitvorming zo concreet en scherp mogelijk moet plaatsvinden. Daar zijn we van overtuigd.

Ad 3. Compacter en op alternatieve wijze rapporteren

In de evaluatie is hierover het volgende opgenomen:

“Van belang voor de effectiviteit van rekenkamerrapporten is uiteraard of de Statenleden de rapporten daadwerkelijk ter hand nemen en lezen. In de grote stapels papier die Statenleden wekelijks te verstouwen hebben, met de daarbij horende overload aan informatie, is het van belang oog te hebben voor het psychologisch effect van de fysieke verschijning van een rapport. Een dik rapport nodigt niet uit tot lezen. Een korte beschrijving van de bevindingen, met daaraan toegevoegd de conclusies en aanbevelingen kan voldoende zijn. De feitelijke achtergrondinformatie zou dan in digitale vorm separaat aangeboden kunnen worden voor degenen die zich er nader in willen verdiepen. Gezegd moet worden dat vrijwel alle Statenleden die zijn geïnterviewd zeer positief waren over de leesbaarheid van de rapporten van de RON. Dat helpt uiteraard ook.” (p. 29)

Het is heel goed te horen dat onze inspanningen om zo leesbaar mogelijk te schrijven worden gewaardeerd. Tegelijkertijd slagen we er niet altijd in om rapporten zo compact mogelijk te houden. Er is veelal heel veel materiaal beschikbaar en het lijkt goed dat ook beschikbaar te stellen. Echter daarmee neemt ook het risico toe dat rapporten minder (diepgaand) worden gelezen. Dat is niet goed.

Wij willen onze rapporten nog compacter maken zonder concessies te doen aan de leesbaarheid en informatiewaarde. Wij willen daarbij veel meer gebruik gaan maken van de hedendaagse digitale techniek (internet, tablet, databases ed.). Voor de lezer van onze rapporten zal dat tot gevolg hebben dat de rapporten veel compacter kunnen met doorklikmogelijkheden daar waar verdieping wenselijk is. Ook willen we naast de gebruikelijke teksten, schema's of figuren meer doen met foto's, video, infographics etc.

Dit gaat niet ineens en zal deels ook een zoektocht zijn waarbij we in nauw contact met de Staten blijven peilen of de weg die we op gaan ook het goede voortbrengt. Uitdagend in onze optiek.

3 Onderzoeksprogramma 2014

In het programma van vorig jaar legden we de focus op de vele te verwachten veranderingen in de samenleving. Dat zal uiteraard in 2014 niet anders zijn. Daarbij gaven we ook aan dat de focus ligt op de uitoefening van de kerntaken van de provincie in combinatie met een toenemende druk op de overheidsfinanciën. Hoewel heel voorzichtig de eerste tekenen van economisch herstel zichtbaar zijn, zijn er nog vele zorgen over onderdelen van de economie. Zo is de hoeveelheid onverkoopbare bouwgrond en de effecten daarvan op de (veelal gemeentelijke) balansen duidelijk waarneembaar. Vorig jaar hebben we met de onderzoeken naar provinciale grondverwerving en het provinciaal toezicht op gemeentefinanciën daar aandacht aan geschonken. Maar ook de toenemende werkloosheid onder jongeren maar ook ouderen is een belangrijke punt van politieke aandacht.

Dit jaar is daar een rode draad te zien tussen de onderzoeken die we hebben gepland nl. arbeidsmarkt en werkgelegenheid. Eén onderwerp is nog niet gekozen om zo ruimte te laten om flexibel in te kunnen spelen op actuele onderzoeksbehoeftes van Provinciale Staten. Wij hebben daarvoor drie opties aangegeven.

In 2014 willen we de volgende onderzoeken uitvoeren:

- De effecten van social return voor Gelderland en Overijssel (par. 3.1);
- Verkenning externe inhuur in Overijssel (par. 3.2);
- Effectiviteit maatregelen tegengaan discrepanties arbeidsmarkt in Gelderland (par. 3.3);
- Follow-up onderzoek subsidies (par. 3.4);
- Nader te bepalen onderwerp (par. 3.5).

In paragraaf 3.6 geven we een overzicht van de overige onderzoeksactiviteiten in 2014.

We gaan de opzet van de onderzoeken nog nader preciseren in een onderzoeksplan. Dan kan ook beter worden ingeschat wanneer een onderzoeksrapport wordt opgeleverd en hoeveel capaciteit een onderzoek vraagt. We zien de programmering als een belangrijke richtlijn voor onze activiteiten. Afwijkingen van de programmering blijven evenwel mogelijk. Dit is vooral het geval wanneer de Staten met urgente verzoeken voor onderzoek richting de Rekenkamer komen.

3.1 De effecten van social return (Gelderland en Overijssel)

Wat is de aanleiding?

Provinciale Staten van Gelderland en Overijssel hebben de Rekenkamer gevraagd om Social Return (SR) te evalueren. Het doel van SR is om extra werk(ervarings)plaatsen te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit wordt bereikt door bij aanbestedingen specifieke voorwaarden op te nemen over werk(ervarings)plaatsen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Beide provincies zijn hiermee aan de slag gegaan en mede vanwege het verzoek van de Staten gaan wij in 2014 een evaluatie uitvoeren van SR.

Wat willen we bereiken?

Voor een adequate evaluatie in 2014 hebben we in 2013 een nulmeting uitgevoerd. We hebben de stand van zaken omtrent SR aan het begin van 2013 bij de provincies onderzocht. Voor de nulmeting hebben we met een klankbordgroep van Statenleden gewerkt om scherper aan te kunnen sluiten bij de wensen van de Staten. Op basis van de elementen uit de nulmeting gaan we in 2014 SR evalueren. Twee jaar na invoering van SR en één jaar na publicatie van de nulmeting willen we onderzoeken wat de effecten van SR zijn. Hierbij willen we nadrukkelijk oog hebben voor de uitwerkingen van SR in de praktijk. We gaan de effecten van Social Return in kaart brengen, in het bijzonder voor mensen die in dienst komen via SR en (MKB) ondernemers.

Wat gaan we daarvoor doen?

Voor de evaluatie van SR zullen we opnieuw contact zoeken met Staten om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de wensen. In de tweede helft van 2014 publiceren we het onderzoeksplan en starten we met het onderzoek. We verwachten het rapport eind 2014 op te leveren.

3.2 Externe inhuur (Overijssel)

Wat is de aanleiding?

Het thema externe inhuur is vanuit de Auditcommissie van de provincie Overijssel aangedragen als onderzoeksthema voor 2014. In een brief van de Auditcommissie aan Provinciale Staten van 21-11-2013 staat naar aanleiding van het controleplan van de accountant vermeld: *“Externe inhuur is [...] een onderzoek op zichzelf dat erg veel tijd vraagt en in zijn aard beter bij de functie van provinciale Rekenkamer past. [...] Ten aanzien van externe inhuur wordt de griffier verzocht om contact op te nemen met de Rekenkamer of zij dit onderwerp kunnen/willen verkennen. Daarnaast staat het de Staten vrij om (en dat is inmiddels ook al gebeurd) zelf aandacht te vragen voor dit onderwerp.”* Dit is voor de rekenkamer aanleiding om in 2014 een verkenning uit te voeren naar externe inhuur door de provincie Overijssel.

Wat willen we bereiken?

We willen met het onderzoek inzicht geven aan PS over de wijze waarop GS sturing geeft en controle houdt op de externe inhuur binnen de ambtelijke organisatie van de provincie Overijssel. Daarbij gaat het onder andere om de aard en omvang, de naleving

van beleidsregels en interne procedures, de gemaakte afwegingen bij het besluit om extern in te huren en de mate waarin GS en PS over informatie van externe inhuur (kunnen) beschikken.

Wat gaan we daarvoor doen?

We starten een verkennend onderzoek in het eerste kwartaal van 2014 en willen voor de zomer rapporteren aan PS Overijssel. De verkenning zal in overleg met de auditcommissie opgezet worden en levert in relatief korte tijd de gewenste informatie en eventueel signalen voor meer diepgaand onderzoek. Afhankelijk van deze signalen en de bespreking hiervan in PS kan een vervolgonderzoek plaatsvinden.

3.3 Effectiviteit maatregelen tegengaan discrepanties arbeidsmarkt (Gelderland)

Wat is de aanleiding?

Het is een kerntaak van de provincie om de regionale economie te stimuleren. Dat is belangrijk voor burgers en ondernemers. Een van de mogelijkheden om dat te doen is te zorgen voor aanbod van goed gekwalificeerd personeel. De provincie besteedt in haar beleid hier aandacht aan door de samenwerking te stimuleren tussen onderwijsinstellingen, gemeenten, ondernemers, scholieren en studenten. Verschillende partijen werken samen in regionale platforms (POA). De provincie subsidieert deze platforms voor 50%, de regio zelf zorgt voor cofinanciering. De POA's signaleren knelpunten op de arbeidsmarkt en adviseren partijen bij het opzetten van projecten om de knelpunten te verhelpen.

De provincie Gelderland ondersteunt daarnaast via verschillende programmalijnen acties en activiteiten om de kwalitatieve en kwantitatieve discrepanties in specifieke sectoren te verkleinen (versterken human capital) Het betreft de Gelderse topsectoren: Food, Health, EMT en Maakindustrie en de Gelderse aandacht sectoren: logistiek, vrije tijdseconomie en de creatieve sector. De subsidieregeling arbeidsmarkt voorziet in subsidiemogelijkheden voor activiteiten die bijdragen aan het verkleinen van arbeidsmarktdiscrepanties in de genoemde sectoren. De subsidie wordt verstrekt aan ondernemingen, verenigingen van ondernemingen, kennisinstellingen en gemeenten.

Statenleden hebben aangegeven geïnteresseerd te zijn in de effectiviteit van de POA's. Omdat de POA's deel uitmaken van een breder palet van maatregelen om de discrepantie op de arbeidsmarkt te verkleinen, trekken we het onderwerp breder door ook (een deel van) de arbeidsmarktsubsidies in het onderzoek mee te nemen.

Wat willen we bereiken?

In het onderzoek willen we, gegeven de kaderstelling door PS en de nadere uitwerking daarvan door GS, inzicht geven in de werking en effectiviteit van de POA's en (een deel van) de arbeidsmarktsubsidies.

Wat gaan we daarvoor doen?

In het 2^e kwartaal willen de onderzoeksopzet publiceren. In het 4^e kwartaal zal dit tot een publicatie leiden van de resultaten. We denken aan het formeren van een

klankbordgroep waarin onder meer Statenleden zitting hebben. Ook zullen we er voor zorgdragen dat de verschillende betrokken partijen een duidelijke positie krijgen in het onderzoek.

3.4 Follow-up subsidies

Wat is de aanleiding?

Om zicht te kunnen geven op de doorwerking van onderzoek voert de rekenkamer voor een deel van de afgeronde onderzoeken follow-up onderzoek uit. Daarnaast nemen we in onze rapporten sinds 2013 standaard de aanbeveling op dat GS PS een jaar na het vaststellen van het rapport informeert over de implementatie van de aanbevelingen. Dit jaar willen we voor het subsidieonderzoek dat we voor Overijssel hebben uitgevoerd een follow-up uitvoeren. Op 29 mei 2013 hebben PS Overijssel besloten om de aanbevelingen uit het rapport over te nemen:

1. waarborg de wettelijke evaluatieplicht bij het instellen van subsidies;
2. verhoog de informatiewaarde van evaluaties;
3. heroverweeg de kaders van de ASV;
4. waarborg de sturings- en beheersingsinformatie;
5. vraag GS na een jaar verslag te doen van de implementatie van de aanbevelingen.

Wat willen we bereiken?

Met de follow-up willen we PS zicht bieden op de implementatie van de aanbevelingen, waarbij de focus ligt op de aanbeveling over het waarborgen van de sturings- en beheersingsinformatie. Bij de behandeling van het onderzoek is door GS namelijk aangegeven dat de door ons gesignaleerde aandachtspunten ten aanzien van de administratie in 2011 (het jaar dat centraal stond in ons onderzoek) in de administratie over 2013 al waren verbeterd.

Wat gaan we daarvoor doen?

Met het follow-up onderzoek gaan we de stand van zaken ten aanzien van de sturings- en beheersingsinformatie in kaart brengen. Dit doen we door een informatie-uitvraag uit de administratie en enkele gesprekken. Daarnaast brengen we in kaart wat de stand van zaken is ten aanzien van de overige aanbevelingen.

3.5 Nader te bepalen onderwerp

Eén onderwerp hebben we nog niet ingevuld. Wel hebben we vier opties beschreven. We willen graag in gesprek met de Staten van Overijssel en Gelderland om zo tot een prioritering en verdieping te komen. Dit kan per provincie verschillend zijn. We staan open voor eventuele nieuwe thema's die nog niet zijn genoemd en die een hogere prioriteit hebben voor PS.

Wij hebben diverse mogelijke onderwerpen in beeld gebracht en op een meerjarige groslijst gezet (zie bijlage 1). Daarbij is in belangrijke mate gebruik gemaakt van de

inzichten uit de fractiegesprekken. Uit deze groslijst selecteerden we een aantal onderwerpen die volgens ons geschikt zijn voor het programma voor 2014. De vier onderwerpen zijn nog niet uitgekristalliseerd en in willekeurige volgorde vermeld.

A. Co-creatie (Gelderland en Overijssel)

Co-creatie betekent dat de provincie in een vroeg stadium burgers, maatschappelijke organisaties en mede-overheden betreft bij beleidsontwikkeling. Er wordt ook wel gesproken van interactieve beleidsvorming of een open planproces. Deze vorm van samenwerking is een van de uitgangspunten van het provinciaal ruimtelijk beleid zoals vastgelegd in de Overijsselse en Gelderse Omgevingsvisie. In een mogelijk onderzoek kunnen we de overeenkomsten en verschillen tussen de Gelderse en Overijsselse aanpak identificeren en nagaan wat de meerwaarde is geweest van deze aanpak voor de inhoud en het draagvlak van ruimtelijk beleid. Voorts raakt dit onderzoek nadrukkelijk de verschillende rollen die de provinciale overheid heeft in relatie tot haar burgers, maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven en medeoverheden.

B. Governance/Deelnemingen (Gelderland en Overijssel)

Provincies nemen deel of participeren in samenwerkingsverbanden met andere partners om zo gemeenschappelijke doelen te bewerkstelligen. Aandachtspunt hierbij zijn de afwegingen en de kaderstelling die voorafgaan aan de keuze en inrichting van deelnemingen en/of participaties met onder andere als doel om waar nodig (bij)sturingmogelijkheden te borgen vanuit zowel GS als PS.

C. Economische innovatie

Economische innovatie is een thema waar zowel de provincie Gelderland als de provincie Overijssel sterk op inzet. Verschillende fracties hebben bij de Rekenkamer aangegeven het onderwerp innovatie en/of economie interessant te vinden voor een onderzoek. De suggesties voor de invulling van een dergelijk onderzoek liepen uiteen: van een follow up van Oost NV (2009) en/of de Innovatieroute Twente (2010) tot een interprovinciale vergelijking van middelen besteed aan innovatie tot effectiviteit van innovatie(gelden) bv. op werkgelegenheid. De Rekenkamer zou door middel van een onderzoek beter inzicht kunnen verschaffen in wat er allemaal gedaan wordt aan economische innovatie, hoeveel geld dit kost en wat het effect ervan is. Deze effectiviteit zouden we kunnen onderzoeken door te kijken naar innovatieprojecten die al eerder onderzocht zijn (voor de provincie Overijssel zijn dit bijvoorbeeld de projecten uit ons onderzoek naar de Innovatieroute).

D. Beter benutten (Gelderland en Overijssel)

In het programma Beter Benutten werken Rijk, regio en bedrijfsleven samen om de bereikbaarheid in de drukste regio's over weg, water en spoor te verbeteren. Het doel is om files op de drukste punten in 2014 te verminderen met 20 procent. Dat wordt gedaan met een pakket van ruim 250 maatregelen. Voor Oost-Nederland gaat het om de regio's Arnhem-Nijmegen, Twente en Kampen-Zwolle. Het programma Beter benutten is een goed voorbeeld waarin verschillende partijen samenwerken om een maatschappelijk probleem aan te pakken. De Algemene Rekenkamer is een verkennend onderzoek gestart naar dit Rijksprogramma. Zij hebben ons gevraagd mee te denken over een mogelijke aanpak. Dit kan uitmonden in een onderzoek vanuit de Algemene

Rekenkamer. Mogelijk is ook de optie dat wij hierbij aanhaken en participeren. De afweging om te participeren hangt, naast capaciteitsafwegingen, ook af van de behoefte van PS aan een dergelijk onderzoek.

3.6 Overige activiteiten in 2014

Voor 2014 staan verder de volgende activiteiten gepland die direct voor PS van belang zijn.

Onderwerpselectie

Een continue activiteit binnen de Rekenkamer heeft betrekking op het verkennen van nieuwe onderwerpen. Onder meer de gesprekken met de fracties ondersteunen hierbij. In paragraaf 2.1. en 2.2. gaven we aan welke processen en activiteiten een rol spelen bij de onderwerpselectie.

Vorbereiding publicatie provinciale rekenkamers

In samenwerking met de overige provinciale Rekenkamers willen we in 2014 werken aan een publicatie voor de nieuwe Staten in 2015. De ambitie is om nieuwe Statenleden kennis en inzichten mee te geven uit verschillende uitgevoerde rekenkameronderzoeken. Over de exacte invulling vindt nog overleg plaats met de overige collega vakbroeders.

Vorbereiding onderzoek RUD's in 2015

Eveneens in samenwerking met de vier collega provinciale Rekenkamers overwegen we een gezamenlijk onderzoek in 2015. Kansrijk is een onderzoek naar de Regionale Uitvoeringsdiensten. Ook hierover vindt overleg plaats over de nadere invulling en werkwijze.

Bijlage 1:

Groslijst Onderzoeken

De Rekenkamer werkt met een dynamische groslijst van onderwerpen in willekeurige volgorde die in de toekomst interessant kunnen zijn als onderzoeksobject. De onderwerpen komen uit Provinciale Staten. Ook Gedeputeerde Staten, media, inwoners, bedrijfsleven, belangengroepen en andere overheden kunnen onderwerpen aandragen.

Tabel 1 Overzicht onderwerpen meerjarige groslijst

Meerjarige groslijst	Provincie
Aanbestedingen	Gelderland en Overijssel
Revolverende fondsen	Gelderland en Overijssel
Kwaliteit juridische procedures	Gelderland en Overijssel
Communicatiebeleid	Gelderland en Overijssel
Follow-up onderzoeken Oost NV, subsidies en Statenvragen	Gelderland en Overijssel
Cultureel ondernemerschap	Gelderland en Overijssel
Aan- en verkoop van vastgoed (zoals de Beijer)	Gelderland
Ecologische verbindingen	Gelderland en Overijssel
Effectieve en efficiënte inzet van RO-instrumenten	Gelderland en Overijssel
Agenda ontwikkeling netwerksteden	Overijssel
Herstructurering glastuinbouw Bommelerwaard	Gelderland
Kwaliteit vergunningverlening en handhaving	Gelderland en Overijssel
Energietransitie/duurzaamheid	Gelderland en Overijssel
Concessieverlening openbaar vervoer/regiotaxi	Gelderland
Transitie jeugdzorg	Gelderland en Overijssel
Onderwijs en arbeidsmarkt: 1000-jongerenplan	Overijssel
Programma stad en regio	Gelderland
Effectiviteit EFRO-gelden	Gelderland en Overijssel
Gevolgen bezuinigingen sociaal beleid	Gelderland en Overijssel
Provinciaal erfgoedbeleid	Gelderland en Overijssel
Ruimte voor de rivier	Gelderland en Overijssel
Kulturhusen	Gelderland en Overijssel
Onderhoud wegen en kunstwerken	Gelderland en Overijssel
(Financieel) verplichtingenbeleid	Gelderland en Overijssel
Begrotingswijzigingen	Gelderland en Overijssel
Kwaliteit van Statenvoorstellen	Gelderland en Overijssel
Reconstructie	Gelderland en Overijssel
Stads en regiocontracten	Gelderland en Overijssel
N340	Overijssel
Kracht van Overijssel/investeren in gemeenten	Overijssel

Bijlage 2: Gepubliceerde Rekenkamer- onderzoeken

Tabel 2 Overzicht gepubliceerde Rekenkameronderzoeken 2005-2013

Beleidsterrein	Thema onderzoek
Algemeen bestuur	<ul style="list-style-type: none"> • Beleidsrekening 2005 (Gelderland) • Onderbesteding • Collegeprogramma's • Reserves en voorzieningen • Treasury • Follow-up onderbesteding, reserves en voorzieningen en treasury • Effectiviteit subsidies (Overijssel) • Statenvragen • Nulmeting social return • Toezicht gemeentefinanciën • Verkenning demografische ontwikkeling/krimp
(Jeugd)zorg en welzijn	<ul style="list-style-type: none"> • Wonen, zorg en welzijn voor ouderen • Verkenning jeugdzorg • Jeugdzorg: (on)verantwoord wachten
Natuur en platteland	<ul style="list-style-type: none"> • Verdrogingsbeleid • Investeringsbudget landelijk gebied • Grondverwerving
Ruimtelijke ordening en wonen	<ul style="list-style-type: none"> • Nationale landschappen • Bedrijventerreinen
Water	<ul style="list-style-type: none"> • Watertoets
Economie	<ul style="list-style-type: none"> • Oost NV • Innovatieroute Twente (Overijssel) • Recessiemaatregelen
Verkeer en vervoer	<ul style="list-style-type: none"> • Sturing op provinciale wegen • Effecten provinciale wegen • Concessieverlening openbaar vervoer (Overijssel)
Milieu	<ul style="list-style-type: none"> • Bodemsanering

Bijlage 3: Planning 2014

De onderstaande planning van onderzoeken en overige activiteiten van de Rekenkamer Oost-Nederland is een samenvoeging van lopende onderzoeken uit 2013 (1 en 2) en nieuwe onderwerpen (3 t/m 6). De planning geeft aan wanneer Provinciale Staten, welke producten van de Rekenkamer kan verwachten. De planning heeft nog een globaal karakter en wordt meer gedetailleerd naarmate de onderzoeken verder gevorderd zijn. Daarbij zijn correcties op de onderstaande planning mogelijk.

Tabel 3 Planning 2014

	Onderwerp	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
1	Houdstermaatschappij Fondsen Overijssel	Publicatie			
2	Faunabeheer	Publicatie			
3	Externe inhuur		Publicatie		
4	Follow-up subsidies		Publicatie		
5	Effectiviteit maatregelen tegengaan discrepanties arbeidsmarkt Gelderland			Publicatie	
6	Effecten social return				Publicatie
7	Nader te bepalen thema				Publicatie